

Årsberetning vedkommende Norges Fiskerier
1939 — Nr. 5

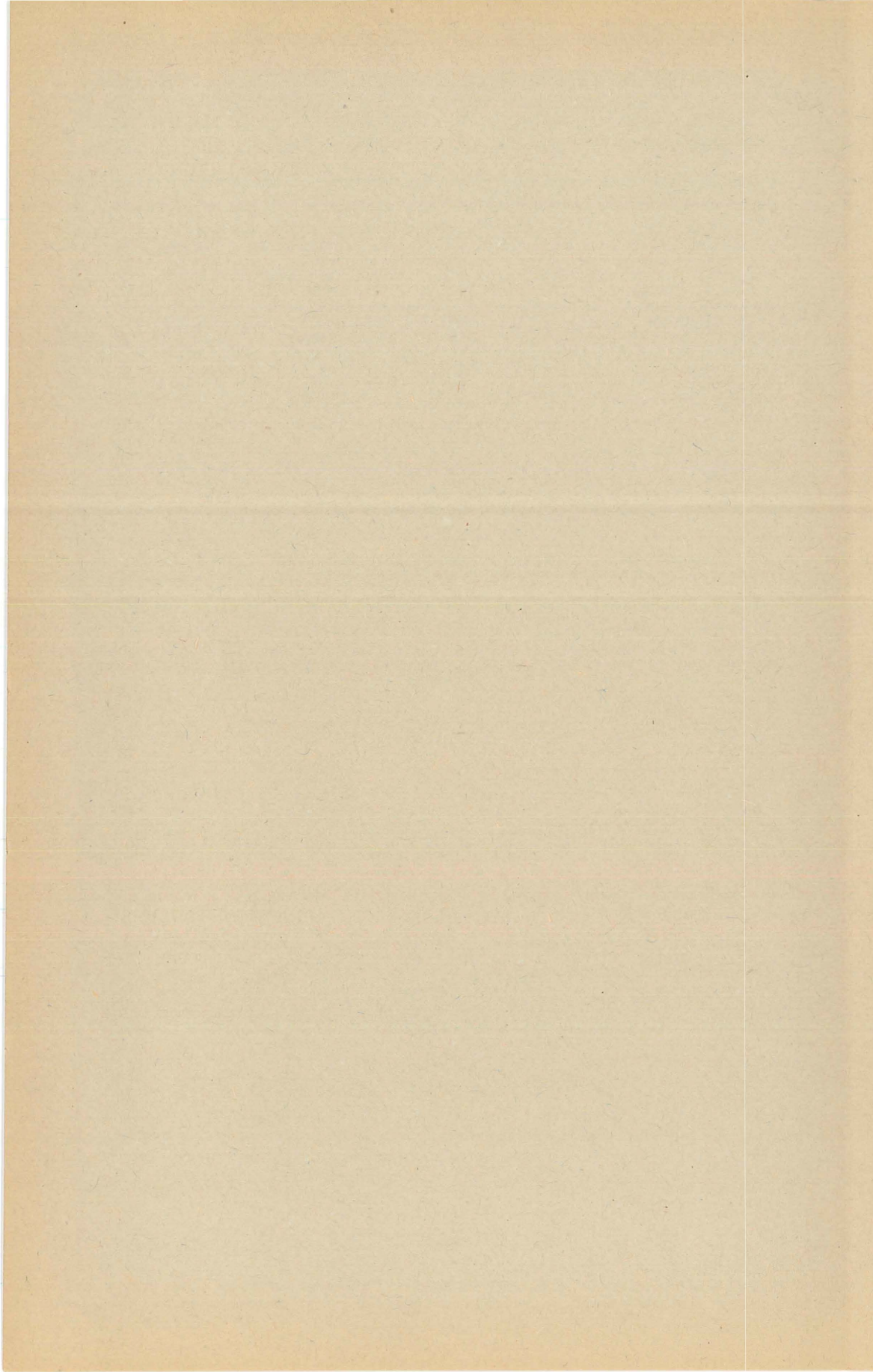
VÆRMELDINGER FRA ISLAND

Av
EGON S. J. STRØMBECK
Telegrafist

Utgitt av
Fiskeridirektøren

1 9 3 9

A.s John Griegs Boktrykkeri, Bergen

Årsberetning vedkommende Norges Fiskerier
1939 — Nr. 5

VÆRMELDINGER FRA ISLAND

Av
EGON S. J. STRØMBECK
Telegrafist

Utgitt av
Fiskeridirektøren

1 9 3 9
A.s John Griegs Boktrykkeri, Bergen

FORORD.

Det har lenge vært begrunnet misnøie blandt norske sjømenn som farer på islandske farvann over at man ikke kan få værmeldingene fra de islandske radiostasjoner på norsk sprog.

Reykjavik radio utsender værmeldingene kun på klart islandsk sprog, og Reykjavik Kringkaster sender på islandsk, tysk og engelsk.

Den norske regjering rettet i 1936 en henvendelse til de islandske myndigheter om at værmeldingene også måtte utsendes på norsk, men fikk til svar at dette ikke lot sig gjøre. Man blev imidlertid underrettet om at de islandske myndigheter hadde under overveielse å la utsendelsene av værmeldinger foregå i kode, men da dette øiensynlig lar vente meget lenge på sig, har jeg her utarbeidet følgende ordliste og eksempelsamling for at de sjømenn som har bruk for dem, selv skal kunne oversette de islandske værmeldinger.

For dem som ikke har radiotelegrafist og er henvist til å ta imot værmeldingene fra Reykjavik Kringkaster, er det å anbefale at man lærer sig avsnittene: »Tabell over vindstyrken«, »Almindelige brukte uttrykk i islandske værmeldinger« og »Eksempler på islandske værmeldinger« og anvender ordlisten efterhvert som det er behov for den, idet det iakttas:

á uttales som å

h foran v uttales som kv

æ uttales som ai

y uttales som i

p uttales som den engelske th-lyd i three og think.

Lyden er en hvislelyd og frembringes med tungespissen ved overtennene og uten bruk av stemmebåndet idet man blåser ut.

ð er i det efterfølgende erstattet med d, da uttalen av disse to bokstaver ikke er så meget forskjellig at det vil ha betydning her.

Hvor uttalen adskiller sig fra skrivemåten, er uttalen i det efterfølgende angitt med kursiv.

Reykjavik, den 28. desember 1937.

Egon S. J. Strømbeck,
telegrafist.

**Værmelding fra Reykjavik Radio, TFA.
1961 meter. Telegrafi.**

Utsendelse: Hverdager kl. 09,30 og 19,00.
Helligdager kl. 11,10 og 19,00.

Utsendelsen omfatter:

1. Observasjoner i kode fra 10 islandske stasjoner og en del utenlandske.
2. Værsituasjonen i klart islandsk sprog.
3. Værvarsel i klart islandsk sprog med følgende kode for distriktene:
1 = Sudvesturland = Sydvestkysten fra Hjørleifshofdi til Reykjanes.
2 = Faxafloi = fra Reykjanes til Snæfjellsnes.
3 = Breidifjördur = fra Snæfjellsnes til Latrabjarg.
4 = Vestfiridir = Nordvestkysten fra Latrabjarg til Trjekyllisvik.
5 = Nordurland = Nordkysten fra Trjekyllisvik til Tjornes.
6 = Nordausturland = NO-kysten fra Tjornes til Kollumuli.
7 = Austfiridir = Østkysten fra Kollumuli til Eystrahorn.
8 = Sudaustfiridir = SO-kysten fra Eystrahorn til Hjørleifshofdi.

**Værmelding fra Reykjavik Kringkaster.
1639 meter.**

Utsendelse: Hverdager kl. 10,00—15,00 og 19,10.
Helligdager kl. 10,40—15,00 og 19,10.

Værsituasjon og værvarsel for Island på islandsk, tysk og engelsk.

Ordliste over de viktigste ord forekommende
i islandske værmeldinger.

á austan	<i>á austan</i>	ostlig
á daginn	<i>á dagin</i>	om dagen
ad mestu		for det meste
alldjup	<i>adldjup</i>	meget dyp
allhvass	<i>adlkvass</i>	meget sterk, sterk kuling
allstor	<i>adlstor</i>	meget stor
á morgun	<i>á morgun</i>	imorgen
andvari		flau vind
annars		ellers
átt	<i>átt</i>	til, i retning
austan		ost
austanverdu		ostsiden
Austfirðir		Ostkysten, Østfjordene
austur		ostover
Austurland		Østlandet
batna	<i>badna</i>	bedres, bli bedre
bjart		klart
bjartvidri		klarvær
bradlega		plutselig
breytileg		vekslende
breytileg átt	<i>breitileg átt</i>	vekslende retning
buast		forberedt
Dagar		dager
dagur		dag
dalitil	<i>daulidil</i>	litt
degi (deginum)		dag
dægur (døgum)		dager
eda		eller
einkum		særlig
eining		likeledes
en	<i>ena</i>	men
engin	<i>engjin</i>	ingen

fárvidri <i>fárvidri</i>	orkan
fyrir <i>firir</i>	for
gengur <i>jenggur</i>	går
grund	grund, lav
gola, <i>gála</i>	lett bris
hafi	havet
hábrystisvædi <i>háþristisvæði</i>	høittrykk
hjer <i>jer</i>	her
hluta <i>luta</i>	del
hreyfast <i>reiðfast</i>	bevege sig
hreyfingu <i>reiðingu</i>	bevegende sig
hvasavidri <i>kvassavidri</i>	sterk kuling
hæg <i>haig</i>	svak, svak vind
hægvidri <i>haigvidri</i>	stille vær
idag	idag
igær <i>igair</i>	igår
ikvöld	ikveld
inott	inatt
kaldi	læber bris
kul <i>kyl</i>	svak vind
kyrt <i>kjirt</i>	stille
køflum <i>køblum</i>	stedvis, enkelte steder
leid	vei, retning
lettir til	opklarnende
lettskyjad <i>lettskjijad</i>	lettskyet
lignir til	bli stille, avtagende til stille vær
litol	litt
litol hattar	lite grann
loft	luft, atmosfære
logn	stille
lægð <i>laid</i>	lavtrykk
lægðarmidjar <i>laidarmidjar</i>	lavtrykkets centrum
má <i>må</i>	må
med	med
minkandi	avtagende
milli	mellem
mjøg	meget
mun <i>myn</i>	kan, skal, vil
nálgast <i>nálgast</i>	nærmer sig
nálgo <i>nálgo</i>	nærme sig
nokkuri	noen, noe
nordan	nord

nordauстан	nordost
Nordauстанurland	Nordostlandet
nordur	nordover
Nordurland	Nordlandet
nordvestan	nordvest
nordvestur	nordvestover
nott, nætur	natt
ofsavedur	sterk storm
rigning	regn
rok	full storm
rokvidri	stormvær, forrykende storm
sem	som
siddegis	eftermiddag
sidla	sent
skurir	byger
skyjad <i>skjjad</i>	skyet
sluddujel	sludd
skyjabrott <i>skjjabrodd</i>	skybrudd
skyjabrøg <i>skjjabrøg</i>	spredte skyer
småskurir <i>småskurir</i>	småbyger
snarpur vindur	stiv kuling
snemma	tidlig
snjojel	sne
solarhring <i>solarring</i>	døgn
stilt	stille
stinning	avstivning
stinnings gola	frisk bris
stinnings kaldi	liten kuling
stormur	liten storm
sudaustan	sydost
Sudausturland	Sydostlandet
sudvestan	sydvest
Sudvesturland	Sydvestlandet
sunnan	syd
Sunnanland	Sydlandet
suld <i>sult</i>	yr, duskregn
sumstadar	enkelte steder
tviátta <i>tviátta</i>	vind som synes å komme fra flere retninger
urkoma	nedbør
urkomulaust	opholdsvær
utlit	varsel, værvarsel

utsveit, utsveitum	ytre strök
valda	volde, forvolde, bringe
vaxandi	økende
vedur	vær
vedurfregnir	værmelding
vedurutlit	værvarsel
vid	ved
vida, vidast	for det meste
vidáttumikil <i>vidáttumikil</i> ..	vidstrakt
vidri	vær
yfir <i>ivir</i>	over
yfirlit <i>ivirlit</i>	’oversikt
yfirleit <i>ivirleit</i>	overhode
ødru hvoru <i>ødru hvoru</i> ..	av og til
þoka <i>þåka</i>	tåke
þokast <i>þokast</i>	beveger sig langsomt
þokusuld <i>þåkusult</i>	tåkeregn
þukt	tykk, tykt
þurt	tørt
þvi	derfor
þykkvidri <i>þikkvidri</i>	gråvær
þyknar upp <i>þiknar upp</i> ..	tiltyknende

Tabell over vindstyrken.

Styrke efter Beaufords skala	Norsk benevnelse	Islandsk benevnelse
0	Stille	Logn, stilt
1	Flau vind	Andvari
2	Svak vind	Kul, <i>Kyl.</i> Hæg, <i>Haig</i>
3	Lett bris	Gola, <i>Gåla</i>
4	Laber bris	Kaldi
5	Frisk bris	Stinnings gola
6	Liten kuling	Stinnings kaldi
7	Stiv kuling	Snarpur vindur
8	Sterk kuling	Hvassvidri, <i>Kvassvidri</i>
9	Liten storm	Stormur
10	Full storm	Rok
11	Sterk storm	Ofsavedur
12	Orkan	Fárvidri, <i>Fårvidri</i>

Almindelige brukte uttrykk i islandske værmeldinger.

dalitil rigning
daulidil rigning
litt regn

rigning ødru hvoru
rigning ødru kvoru
regn av og til

hægvidri, småskurir
haigvidri småskurir
stille vær, småbyger

rigning eda suld
rigning eda sult
regn eller yr

vidast urkomulaust
for det meste opholdsvær

urkomulaust ad mestu
for det meste opholdsvær

urkomulaust og vida lettskyjad
opholdsvær og for det meste lettskyet

skurir en bjart á milli
skurir enn bjart á milli
byger men klart imellem

skyjad en bjart i køflum
skjijad enn bjart i køblum
skyet men klart enkelte steder

Þurt og vida lettskyjad
tørt og for det meste lettskyet

sumstadar bjartvidri
klarvær enkelte steder

einkum i utsveitum
særlig i ytre strök

hægvidri en gengur i sunnan át med kvöldinu
haigvidri enn jenggur i sunnan átt med kvöldinu
stille vær men går over til sydlig til kvelden

hægvidri fram eftir deginum
haigvidri fram eftir deginum
stille vær utover dagen

en Þyknar upp med sunnan átt siddegis
enn Þiknar upp med sunnan átt siddegis
men tiltyknende med sydlig bris i eftermiddag

sidla dags
sent på dagen

sidla nætur
sent på natten

snemma dags
tidlig på dagen, imorges

snemma á morgun
snemma á morgun
imorgen tidlig

hæg vestan átt
haig vestan átt
svak vest bris

vestan gola
vest lett bris

vestan kaldi
vest laber bris

stinnings gola á vestan
frisk vest bris

stinnings kaldi á nordan
liten nord kuling

austan hvassvidri
austan kvassvidri
ost sterk kuling

allhvass austan
adlvass austan
meget sterk ost kuling

snarpur vindur á sunnan
stiv sydkuling

sudvestan stormur
liten sydvest storm

nord austan rok
nordost full storm

ofsavedur á sudaustan
sterk sydost storm

Eksempler på islandske værmeldinger.

1. Yfirlit: Lægdin er nu yfir nordanverdu Islandi og þokast hægt

Ivirlit: Laidin er nu ivir nordanverdu Islandi og þokast haigt

Oversikt: Lavtrykket er nu over norddelen av Island og beveger sig

nordaustur eftir. Vedurutilit fyrir Sudvesturland, Faxafloi, Breidnordaustur eftir Vedurutilitt fyrir Sudvesturland, Faxafloi, Breidlangsomt nordostover. Værværsel for Syvestkysten, Faxafloi, Breid-

fjördur og Vestfirdir: Sudvestan gola, småskurir. Nordurland og fjördur og Vestfirdir: Sudvestan gála småskurir. Nordurland og fjördur og Nordvestkysten: Sydvest lett bris, småbyger. Nordlandet og

Nordausturland: Vestan eda nordvestan gola, sumstadar þoka. Aust-Nordausturland: Vestan eda nordvestan gála, sumstader þåka. Aust-Nordostlandet: Vest eller nordvest lett bris, noen steder tåke. Ost-

firdir og Sudausturland: Hæg vestan átt þurt og vida bjart vedur. firdir og Sudausturland: Haig vestan átt þurt og vida bjart vedur. kysten og Sydostkysten: Svak vest bris, tørt og for det meste klart vær.

2. Lægd ut af Langanes á nordaustur leid. Vidáttumikil lægd sudur

Laid ut af Langanes á nordaustur leid. Vidáttumikil laid sudur

Lavtrykk ut for Langanes i NO-lig retning. Vidstrakt lavtrykk syd

af Grænlandi á hreyfingu nordaustur eftir. Utilit: Sudvesturland, Faxafloi og Breidifjördur: Hægvidri inott og vida lettskyjad, en floi og Breidifjördur: Haigvidri inott og vida lettskyjad enn floi og Breidifjördur: Stille vær inatt og for det meste lettskyet, men

pyknar upp med sunnan átt á morgun. Vestfirdir: Hægvidri, vidast piknar upp med sunnan átt á morgun. Vestfirdir: Haigvidri vidast tiltyknende med syd bris imorgen. Nordvestkysten: Stille vær, for det

pyknar upp med sunnan átt á morgun. Vestfirdir: Hægvidri, vidast piknar upp med sunnan átt á morgun. Vestfirdir: Haigvidri vidast tiltyknende med syd bris imorgen. Nordvestkysten: Stille vær, for det

urkomulaust. Nordurland: Stinningskaldi á nordvestan og skurir
urkomulaust. Nordurland: *Stinningskaldi á nordvestan og skurir*
meste opholdsvær. Nordlandet: Liten nordvest kuling og regnbyger
inott, en lignir og lettir til á morgun. Nordausturland, Austfirðir
inott, enn lignir og lettir til á morgun. Nordausturland, Austfirðir
inatt men avstílnende og opklarnende imorgen. Nordostkysten, Ostkysten
og Sudausturland: Vestan kaldi, lettskyjad.
og Sudausturland: *Vestan kaldi, lettskijjad.*
og Sydostkysten: Vest laber bris, lettskyet.

3. Lægdarmidjar sudvestur af Reykjanesi, á hreyfingi nordaustur
Laidarmidjar sudvestur af Reikjanesi á reiþingu nordaustur
Lavtrykkcentrum sydvest av Reykjanes, bevegende sig nordost-

eftir, mun valda vaxandi sunnan og sudaustan átt hjer á landi med
eftir myn valda vaksandi sunnan og sudaustan átt jer á landi med
over. Vil bringe økende syd eller sydostlig bris her i landet med

rigningu, einkum i utsveitum. Utlit: Sudvesturland: Austan hvassvidri,
rigningu, einkum i utsveitum. Utlitt: Sudvesturland. Austan kvassvidri,
regn, særlig i ytre strøk. Varsel: Sydvestkysten: Ost sterk kuling,

rigning. Faxafloi, Breidifjörður: Snarpur vindur á austan, rigning med
rigning. Faxafloi, Breidifjörður: Snarpur vindur á austan, rigning med
regn. Faxafloi, Breidafjörður: Stiv ost kuling, regn til

kvöldinu. Vestfirðir, Nordurland: Sudaustan gola, bjartvidri idag
kvöldinu. Vestfirðir, Nordurland: Sudaustan gála, bjartvidri idag
kvelden. Nordvestkysten, Nordkysten: Sydost lett bris, klarvær idag

en dalitil rigning inott. Nordausturland, Austfirðir: Hægvidri og
enn daulidil rigning inott. Nordausturland, Austfirðir: Haigvidri og
men litt regn inatt. Nordostkysten, Ostkysten: Stille og

bjartvidri. Sudausturland: Vaxandi austan átt, rigning med kvöldinu.
bjartvidri. Sudausturland: Vaksandi austan átt, rigning med kvöldinu.
klart vær. Sydostkysten: Økende ost bris, regn til kvelden.

